

▶ ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

▶ Ֆինանսական դիտարկումների կենտրոնի
2025 թ. գործունեության վերաբերյալ

▶ Երևան, 2026

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐ	1
ՀԱՄԱՌՈՏ ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ	2
ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐ	4
ԿԱՆԽԱՐԳԵԼԻՉ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ	6
Կարգավորման դաշտի կատարելագործում	6
Հաշվետվություն տրամադրող անձանց ուղղորդում	7
Տեղեկատվական համակարգերի զարգացում	8
ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐ	9
ՆԵՐՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ	9
Միջգերատեսչական հանձնաժողովի շրջանակներում համագործակցություն ..	10
Իրավապահ մարմինների հետ համագործակցություն	10
Վերահսկողական միջոցառումներ	12
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ	13
ՄԱՆԻՎԱԼ հանձնախումբ	14
Էզմոնտ խումբ	14
ԵԽ Վարչավայի կոնվենցիայի Կողմերի համաժողով	14
ՖԱԹՖ-ի միջազգային համագործակցության ուսումնասիրությունների խումբ .	14
Եվրասիական խումբ	15
ԱՊՀ ՖՀՄ-ների ղեկավարների խորհուրդ	15
Օտարերկրյա ՖՀՄ-ներ	15
ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	15
ԱՅԼ ՆԱԽԱՁԵՒՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	16
ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	18

ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐ

ԱՊՀ	Անկախ պետությունների համագործակցություն
Եվրասիական խումբ	Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի հարցերով եվրասիական տարածաշրջանի երկրների խումբ
ԶՈՁ ՏՖ	Զանգվածային ոչնչացման զենքի տարածման ֆինանսավորում
Էզմոնտ խումբ	Ֆինանսական հետախուզության մարմինների Էզմոնտ խումբ
ԿԳՀ	Կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության վերաբերյալ հաշվետվություն
ՄԱԿ ԱԽ	Միացյալ ազգերի կազմակերպության անվտանգության խորհուրդ
ՄԱՆԻՎԱԼ հանձնախումբ	Եվրոպայի խորհրդի փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի միջոցառումների գնահատման փորձագետների ՄԱՆԻՎԱԼ հանձնախումբ
Միջգերատեսչական հանձնաժողով	ՀՀ վարչապետի 17.01.2019թ. թիվ 45-Ա որոշմամբ ստեղծված «Հայաստանի Հանրապետությունում փողերի լվացման, ահաբեկչության ֆինանսավորման և զանգվածային ոչնչացման զենքի տարածման ֆինանսավորման դեմ տարվող պայքարի հարցերով» միջգերատեսչական հանձնաժողով
ՊՏԵԳ	Պարտադիր տեղեկացման ենթակա գործարք
Ռեեստր	Բանկային հաշիվների ռեեստր
ՓԼ/ԱՖ	Փողերի լվացում և ահաբեկչության ֆինանսավորում
ՔԱՈՒԱ	Քաղաքական ազդեցություն ունեցող անձ
Օրենք	«Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» ՀՀ օրենք
ՖԱԹՖ	Ֆինանսական միջոցառումների աշխատանքային խումբ
ՖԴԿ	ՀՀ կենտրոնական բանկի ֆինանսական դիտարկումների կենտրոն
ՖՀՄ	Ֆինանսական հետախուզության մարմին

ՀԱՄԱՌՈՏ ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ

Սույն հաշվետվությամբ ներկայացվում է 2025թ. ընթացքում ՖԴԿ-ի կողմից ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ոլորտում իրականացված աշխատանքների ընդհանուր նկարագիրը: Մասնավորապես, ըստ համապատասխան բաժինների անդրադարձ է կատարվում հետևյալ թեմաներին.

- **Վիճակագրական տվյալներ.** Այս բաժնում ներկայացվում են վիճակագրական տվյալներ հաշվետվություն տրամադրող անձանց կողմից ՖԴԿ-ին տրամադրված ՊՏԵԳ-ների և ԿԳՀ-ների վերաբերյալ.

- **Կանխարգելիչ միջոցառումներ.** Այս բաժնում ներկայացվում են տեղեկություններ ՓԼ/ԱՖ ռիսկերի զսպման ուղղությամբ ձեռնարկված կանխարգելիչ միջոցառումների, այդ թվում՝ հաշվետվություն տրամադրող անձանց տրված հանձնարարականների, ուղղորդող բնույթի այլ հաղորդակցության, տեղեկատվական համակարգերի զարգացմանն ուղղված աշխատանքների վերաբերյալ.

- **Համագործակցության շրջանակներ.** Այս բաժնում ներկայացվում են տեղեկություններ ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ոլորտի ինչպես ներպետական, այնպես էլ միջազգային գործընկերների հետ համագործակցության ընթացքի և արդյունքների վերաբերյալ.

- **Ռազմավարական վերլուծություններ.** Այս բաժնում ներկայացվում են տեղեկություններ ՓԼ/ԱՖ միտումների և մեթոդների բացահայտմանն ուղղված ռազմավարական վերլուծությունների վերաբերյալ.

- **Այլ նախաձեռնություններ.** Այս բաժնում ներկայացվում են տեղեկություններ ՖԴԿ-ի համակարգմամբ իրականացված բանկային հաշիվների ռեեստրի զարգացման ուղղությամբ իրականացված աշխատանքների, ինչպես նաև իրավապահ մարմինների հետ կնքված փոխըմբռնման համաձայնագրերի վերանայման և «Իրական շահառուների վերաբերյալ տեղեկությունների ստույգությունն ապահովելուն ուղղված մեխանիզմների ներդրման վերաբերյալ» հայեցակարգի մշակման աշխատանքների վերաբերյալ:

Հաշվետվության հավելվածներում ներկայացվում է հաշվետու անձանց կողմից տրամադրված ԿԳՀ-ների հիմքով վերլուծված փողերի լվացման սխեմաներ, վիճակագրական տվյալներ 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՖԴԿ-ում հաշվառված հաշվետվություն տրամադրող անձանց և ներկայացված հաշվետվությունների, ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի համակարգի մասնակիցների համար կազմակերպված ուսուցումների, ներպետական և միջազգային գործընկերների հետ կնքված փոխըմբռնման համաձայնագրերի վերաբերյալ:

Սույն հաշվետվությունը ներկայացվում է ի կատարումն Օրենքի 10-րդ հոդվածի 1-ին մասի 15-րդ կետի:

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

ՖԴԿ-ն հաշվետվություն տրամադրող անձանցից ստանում է Օրենքով սահմանված պարտադիր տեղեկացման ենթակա գործարքների, ինչպես նաև կասկածելի գործարքների կամ գործարար հարաբերությունների վերաբերյալ հաշվետվություններ: Ստորև ներկայացվում են վիճակագրական տվյալներ 2024-2025թ. կտրվածքով:

ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՏԵՂԵԿԱՑՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Պարտադիր տեղեկացման ենթական գործարքների քանակն աճել է 41 տոկոսով:

2025թ.

1.165.699

2024թ.

826.387

ԿԱՍԿԱԾԵԼԻ ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԿԳՀ-ների քանակը նվազել է 4 տոկոսով:

2025թ.

353

2024թ.

366

2024-2025թթ. ընթացքում ՖԴԿ-ն ստացել է համապատասխանաբար 366 և 353 ԿԳՀ, որոնց գերակշիռ մասը՝ համապատասխանաբար 273-ը և 284-ը ներկայացրել են բանկերը: 2025թ.-ի ԿԳՀ-ների տրամադրման միտումներում, որպես այդպիսին, էական և կտրուկ փոփոխություններ չեն արձանագրվել՝ պահպանելով նախորդ ժամանակահատվածում ձևավորված վարքագիծը: Մասնավորապես շարունակվել է նոտարների կողմից տրամադրված ԿԳՀ-ների քանակի նվազման միտումը, որին, ի հակադրություն, աճել է ինտերներտ շահումով խաղերի և վիճակահաղերի կազմակերպիչների, ինչպես նաև վարկային կազմակերպությունների կողմից տրամադրվող ԿԳՀ-ների քանակը: Նշված տեղաշարժերը վկայում են առանձին ոլորտներում ռիսկերի ընկալման մակարդակի բարձրացման, հաշվետվություն տրամադրող անձանց՝ ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի համակարգում ներգրավվածության ակտիվացման մասին:

Ստացված ԿԳՀ-ները վերաբերել են ՓԼ և նախորդող հանցագործությունների հետ կապված կասկածներին: Հաշվետու ժամանակահատվածում ստացվել է նաև ԱՖ-ի հետ կապված կասկածներին վերաբերող թվով մեկ ԿԳՀ, սակայն իրավապահ մարմինների կողմից ուսումնասիրությունները դեռևս չեն հաստատել վարկածը:

Հաշվետու անձանց կողմից ներկայացված ԿԳՀ-ներում իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ներգրավվածության ամփոփ պատկերը հետևյալն է.

	Ֆիզիկական անձինք		Իրավաբանական անձինք	
	<i>ՀՀ քաղաքացի</i>	<i>Օտարերկրյա քաղաքացի</i>	<i>Հայաստանյան գրանցմամբ</i>	<i>Օտարերկրյա գրանցմամբ</i>
2024թ.	938	72	263	74
2025թ.	1010	122	239	51

Վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ ՀՀ քաղաքացի և ՀՀ-ում գրանցված իրավաբանական անձանց ներգրավվածությամբ ԿԳՀ-ները հիմնականում վերաբերում են առանց տնտեսական/ իրավաչափ հիմնավորումների, կանխիկի լայնամասշտաբ կիրառության, իրական շահառուների բացահայտման անհնարինության, հարկային պարտավորություններից խուսափելու, ապօրինի ձեռնարկատիրության, կոռուպցիոն դրսևորումների, թմրանյութերի ապօրինի շրջանառության, խարդախության (այդ թվում՝ երրորդ անձանց ուղղորդմամբ բացված հաշիվների օգտագործմամբ) հատկանիշներ պարունակող տարատեսակ գործարքներին:

Օտարերկրյա քաղաքացիների և օտարերկրյա գրանցմամբ իրավաբանական անձանց մասնակցությամբ ԿԳՀ-ների վերլուծությամբ բացահայտվել են խարդախության տարատեսակ սխեմաներ (այդ թվում՝ քարտային տվյալների ապօրինի օգտագործմամբ, զանգվածային մարքեթինգի մոդելով և այլն), միջոցների ծագման աղբյուրի, իրական շահառուների բացահայտման անհնարինության, ինչպես

նաև եզակի դեպքերում ՀՀ բանկային համակարգի միջոցով տարանցիկ փոխանցումներին առնչվող գործարքներ:

Ոչ բանկ ֆինանսական հաստատություններից և ոչ ֆինանսական հաստատություններից ստացված ԿԳՀ-ներում նկարագրված սխեմաները հիմնականում առնչվում են անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններին, խաղային հաշիվների օգտագործմամբ հանցավորության հատկանիշներ պարունակող գործարքների իրականացմանը, ինչպես նաև որոշ դեպքերում՝ ՀՊՈ-ի իրականացման անհնարինությանը:

ԿԱՆԽԱՐԳԵԼԻՉ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ

ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ոլորտում առկա և հնարավոր ռիսկերի զսպման ուղղությամբ ձեռնարկվող կանխարգելիչ միջոցառումներն առանցքային նշանակություն ունեն ՓԼ/ԱՖ պոտենցիալ դրսևորումները վաղ փուլերում բացահայտելու ու խափանելու գործում: Ինչպես ՖԴԿ-ն, այնպես էլ ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի համակարգի մյուս մասնակիցները՝ հաշվետվություն տրամադրող անձինք և վերահսկող մարմինները, ռիսկերի կանխարգելիչ միջոցառումների ձեռնարկման գործընթացում ունեն իրենց ուրույն դերը:

Սույն բաժնում ներկայացվում են տեղեկություններ հաշվետու ժամանակահատվածում իրականացված կանխարգելիչ միջոցառումների վերաբերյալ՝ կարգավորման դաշտի կատարելագործման, հաշվետվություն տրամադրող անձանց ուղղորդման և տեղեկատվական համակարգերի զարգացման ուղղություններով:

Կարգավորման դաշտի կատարելագործում

Հաշվետու ժամանակահատվածում ընդունվել է «Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՕ 261-Ն օրենքը: Միաժամանակ, կրիպտոակտիվների կարգավորմանն առնչվող աշխատանքների իրականացման շրջանակներում ընդունվել է «Կրիպտոակտիվների մասին» օրենքը և դրան հարակից օրենքների փաթեթը, որը ներառում է փոփոխություններ և լրացումներ նաև Օրենքում:

Հաշվետու ժամանակահատվածում վերանայվել կամ ընդունվել են հետևյալ իրավական ակտերը.

- ՀՀ ԿԲ նախագահի 2025 թվականի մարտի 12-ի «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ֆինանսական դիտարկումների կենտրոնի

կողմից վերահսկվող ոչ ֆինանսական հաստատությունների և անձանց փողերի լվացման, ահաբեկչության ֆինանսավորման և զանգվածային ոչնչացման զենքի տարածման ֆինանսավորման ռիսկերի գնահատման և ռիսկահենք վերահսկողության ձեռնարկը հաստատելու մասին» թիվ 1/74L որոշումը,

- «Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի վերաբերյալ տիպաբանությունների» ուղեցույցը լրացվել է «Խարդախության արդյունքում ձևավորված միջոցների օրինականացման վերաբերյալ», «Երրորդ անձանց ուղղորդմամբ կատարվող փողերի լվացման վերաբերյալ» և «Թմրամիջոցների իրացումից ստացված միջոցները կրիպտոակտիվների կիրառմամբ օրինականացնելու վերաբերյալ» տիպաբանություններով,

- Ներդրումային ֆոնդի կառավարումն իրականացվող անձանց համար սահմանվել է պարտադիր տեղեկացման ենթակա գործարքի և կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության հաշվետվության ձևը, դրա լրացման և հաշվետվության ներկայացման կարգը,

- Հաստատվել է «Միավորված ազգերի կազմակերպության անվտանգության խորհրդի բանաձևերով կամ դրանց համաձայն հրապարակված ցանկերում անձանց ներառելը առաջարկելու կամ անձանց հանելու, գույքի սառեցումը վերացնելու, սառեցված գույքը համալրելու, սառեցված գույքի հաշվին վճարումներ կատարելը թույլատրելու վերաբերյալ կարգը»,

- Ոչ ֆինանսական հաստատությունների, ինչպես նաև տրաստի կառավարչի կամ համանման այլ իրավաբանական կազմավորման կառավարման գործառույթներ իրականացնող անձանց համար սահմանվել է ՖԴԿ-ում հաշվառման կարգը,

- «Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման բարձր ռիսկի և կասկածելիության չափանիշների վերաբերյալ» ուղեցույցը շարադրվել նոր խմբագրությամբ և դրանում ներառվել են կասկածելիության լրացուցիչ չափանիշներ:

Հաշվետվություն տրամադրող անձանց ուղղորդում

ՓԼ հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված միջոցների արտահոսքի կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումների ձեռնարկման շրջանակներում ԿԳՀ-ների հիման վրա ՖԴԿ-ի իրականացրած վերլուծությունների արդյունքներով կասեցվել են թվով 6 սուբյեկտի բանկային հաշիվների մնացորդը՝ շուրջ 325 միլիոն ՀՀ դրամին համարժեք դրամական միջոցների չափով: Հարկ է նշել նաև, որ ՄԱԿ ԱԽ 1737 բանաձևով սահմանված պատժամիջոցների ցանկերի հետ համընկմամբ պայմանավորված՝ երկու դեպքում կիրառվել է սառեցում՝ 183 հազար եվրոյի չափով:

Միայն ԿԳՀ-ներում ներառված դրվագներով շուրջ 170 դեպքում հաշվետու անձինք մերժել կամ դադարեցրել են ՓԼ/ԱՖ տեսանկյունից բարձր ռիսկային գործարքները/ գործարար հարաբերությունները

Հաշվետու ժամանակահատվածում շարունակվել են հաշվետու անձանց կողմից ԿԳՀ-ներում ներառված դրվագներով ՓԼ/ԱՖ տեսանկյունից բարձր ռիսկային գնահատված գործարքների մերժման կամ հաճախորդի հետ հաստատված գործարար հարաբերությունների դադարեցման դեպքերը:

Հաշվետու անձանց տրամադրվել է հետադարձ արձագանք՝ ստացված ԿԳՀ-ների հիման վրա ՖԴԿ-ի կատարած վերլուծության ու ձեռնարկված միջոցառումների վերաբերյալ: Հետադարձ արձագանքի շրջանակում յուրաքանչյուր հաշվետուի տրամադրվել է ուղարկված ԿԳՀ-ների որակի գնահատման վերլուծություն, որն իրականացվել է ստացված ԿԳՀ-ների համադրելի ցուցանիշների համեմատության եղանակով: Ընդունելով ՖԴԿ-ի դիտարկումները՝ հաշվետու անձինք ցուցաբերել են հանձնառություն՝ վեր հանված խնդիրների վերացման և բարելավման աշխատանքներ իրականացնելու ուղղությամբ: ՖԴԿ կողմից իրականացված վերլուծությունների արդյունքները տրամադրվել են նաև հաշվետու անձանց վերահսկող մարմիններին:

Օրենքի 26-րդ հոդվածով սահմանված կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության սեփական նախաձեռնությամբ կասեցման գործընթացի իրականացման արդյունավետությունը բարձրացնելու անհրաժեշտությամբ պայմանավորված Ֆինանսական հաստատություններին ներկայացվել է «Ֆինանսական հաստատությունների կողմից կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության կասեցման վերաբերյալ» ուղեցույցը:

ԱՖ հնարավոր ռիսկերի արդյունավետ զսպման նպատակով հաշվետու ժամանակաշրջանում շարունակվել են կանխարգելիչ միջոցառումները՝ ուղղված միջազգային կառույցների կողմից կիրառվող սահմանափակումների կիրառությանը, այդ թվում՝ ՖԴԿ-ի կայքէջում ՄԱԿ ԱԽ-ի և ՖԱԹՖ-ի համապատասխան ցանկերում կատարված թարմացումները հրապարակելու և հաշվետվություն տրամադրող անձանց իրազեկելու միջոցով:

Տեղեկատվական համակարգերի զարգացում

ՓԼ/ԱՖ արդյունավետ կանխարգելման տեսանկյունից առանցքային նշանակություն ունեն ՖԴԿ-ում ներդրված տեղեկատվական համակարգերի շարունակական զարգացումն ու արդիականացումը:

Հաշվետու ժամանակահատվածում իրականացվել են ՖԴԿ-ի տեղեկատվական ենթակառուցվածքների էական բարելավումներ, որոնց

շրջանակում արդիականացվել են սերվերային ռեսուրսները և զգալիորեն ընդլայնվել են տվյալների պահպանման համակարգերի ծավալներն ու հնարավորությունները: Նշված քայլերը հնարավորություն են տվել ապահովել տվյալների մշակման և պահպանման ավելի բարձր արդյունավետություն:

Միաժամանակ ներդրվել են տվյալների անվտանգ պահպանման և վերականգնման ժամանակակից լուծումներ, որոնք նպաստում են տեղեկատվության ամբողջականության, հասանելիության և պաշտպանվածության բարձր մակարդակի ապահովմանը, ինչպես նաև նվազեցնում են հնարավոր տեխնիկական խափանումներից կամ արտակարգ իրավիճակներից բխող ռիսկերը:

Բացի այդ, իրականացվել են համակարգերի օպտիմալացման և արդիականացման այլ աշխատանքներ՝ ուղղված ծառայությունների անխափանության ապահովմանը, համակարգերի արտադրողականության բարձրացմանը և տեղեկատվական անվտանգության մակարդակի ամրապնդմանը:

ՖԴԿ-ի հաշվետվությունների առցանց ընդունման համակարգում ինտեգրվել են վարկային կազմակերպությունների, ինչպես նաև նոտարների կողմից ՊՏԵԳ-ների և ԿԳՀ-ների առցանց ներկայացման մոդուլները՝ միաժամանակ ապահովելով տվյալների փոխանցման ժամանակ բազմամակարդակ տեղեկատվական անվտանգության պահանջների իրագործումը: Վերանայվել է ՊՏԵԳ-ների ընդհանուր կառուցվածքը, սահմանվել են հաշվետվական նոր ձևերի համապատասխան դաշտեր, ներդրվել են հաշվետվությունների բովանդակության տեխնիկական և տրամաբանական ստուգման մեխանիզմներ:

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐ

ՆԵՐՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ներպետական համագործակցությունը ներառում է.

- Միջգերատեսչական հանձնաժողովի շրջանակներում համագործակցությունը՝ միջազգային գնահատումների նախապատրաստման, ՓԼ/ԱՖ/ԶՈԶՏՖ դեմ պայքարի ոլորտում 2025-2028թթ. ազգային ռազմավարության և գործողությունների ծրագրի մոնիտորինգի ուղղությամբ.
- ՖԴԿ-ի, վերահսկող և իրավապահ մարմինների միջև գործառնական համագործակցությունը՝ տեղեկությունների փոխանակման, կանխարգելիչ միջոցառումների իրականացման և ՓԼ/ԱՖ հնարավոր դեպքերի բացահայտման ուղղությամբ:

Միջգերատեսչական հանձնաժողովի շրջանակներում համագործակցություն

Հաշվետու ժամանակահատվածում գումարվել է Միջգերատեսչական հանձնաժողովի մեկ նիստ, որի ընթացքում, ի թիվս այլ հարցերի, քննարկվել են Եվրոպայի խորհրդի ՄԱՆԻՎԱԼ հանձնախմբի կողմից ՀՀ-ի փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի համակարգի 6-րդ փուլի գնահատման հետ կապված աշխատանքները, այդ թվում՝ տեխնիկական և արդյունավետության համապատասխանության հարցաշարերի լրացման գործընթացները, հաստատվել է «Ահաբեկչության ֆինանսավորման հանցագործությունների քննության» ուղեցույցը:

Շարունակվել են հաշվետու ժամանակահատվածում ՖԴԿ-ի կողմից կիսամյակային կտրվածքով պատասխանատու գերատեսչություններից ազգային ռազմավարության գործողությունների ծրագրով նախատեսված միջոցառումների կատարման վերաբերյալ տեղեկությունների հավաքման և ամփոփման աշխատանքները:

ՖԴԿ-ն «Ֆինանսական հետախուզության տվյալների փոխանակման հարթակ»-ում ներդրված համակարգի միջոցով հավաքել և ամփոփել է 2025 թվականի ընթացքում իրավապահ մարմիններին տրամադրած ֆինանսական հետախուզության տվյալների (ՖՀՏ) (հարցման պատասխանների/ծանուցումների) օգտագործման արդյունքների վերաբերյալ տեղեկությունները:

ՓԼ/ԱՖ/ԶՈԶՏՖ դեմ պայքարի ոլորտում 2025-2028թթ. ազգային ռազմավարության գործողությունների ծրագրի մոնիտորինգի և իրավապահ մարմինների կողմից ՖԴԿ-ի տրամադրած ՖՀՏ-ների օգտագործման արդյունքները ներկայացվել են ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ:

2025 թվականի ընթացքում վերականգնվել են ՀՀ հակակոռուպցիոն կոմիտեի, ՀՀ քննչական կոմիտեի, ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայության, ՀՀ ներքին գործերի նախարարության ոստիկանության հետ կնքված փոխըմբռնման համաձայնագրերը:

Իրավապահ մարմինների հետ համագործակցություն

Իրավապահ մարմինների և ՖԴԿ-ի միջև ներպետական համագործակցությունը հիմնականում առնչվում է ՓԼ/ԱՖ վարկածներով տեղեկությունների փոխանակմանը:

Իրականացված վերլուծությունների արդյունքում ՓԼ վարկածով 2024-2025թթ. իրավապահ մարմիններին տրամադրված ծանուցումների, իրավապահ մարմիններից խնդրարկված և իրավապահ մարմինների հարցման հիման վրա տրամադրված

տեղեկությունների վերաբերյալ վիճակագրությունը ներկայացվում է աղյուսակի տեսքով.

	2024թ.	2025թ.
Իրավապահ մարմիններին ծանուցման տրամադրում	95	70 ¹
Իրավապահ մարմիններից տեղեկությունների խնդրարկում	21	20
Իրավապահ մարմիններից հարցումների ստացում	265	235

Հաշվետու ժամանակահատվածում ՖԴԿ-ի կատարած վերլուծությունների արդյունքներով ՓԼ վարկաձների առաջադրմամբ իրավապահ մարմիններին ուղարկված ծանուցումները հիմնականում վերաբերել են հետևյալին.

- Ապօրինի ձեռնարկատիրություն իրականացնելու, հարկային/ մաքսային պարտավորություններից խուսափելու հատկանիշներ պարունակող սխեմաներ,
- Խարդախության տարատեսակ հանցագործություններով ձևավորված միջոցների տեղաբաշխմամբ, այդ թվում՝ երրորդ անձանց ուղղորդմամբ բացված հաշիվների օգտագործմամբ, զանգերի կենտրոնների միջոցով ներդրումային խարդախություններին առնչվող ՓԼ սխեմաներ,
- Զանգվածային մարքեթինգի տարբեր մոդելների կիրառմամբ հանցավոր ճանապարհով ստացված միջոցների օրինականացման դեպքեր,
- Կոռուպցիոն բնույթի հանցագործությունների, այդ թվում՝ ՔԱՈՒԱ-ների հետ հնարավոր առնչություն ունեցող սխեմաներ,
- Անշարժ գույքի առուվաճաքի միջոցով՝ հնարավոր հանցավոր գործունեությանն առնչվող սխեմաներ,
- Թմրանյութերի իրացման արդյունքում հանցավոր ճանապարհով ստացված միջոցների օրինականացման սխեմաներ,
- Կրիպտոակտիվների կիրառմամբ հանցավոր գործունեության տարատեսակ սխեմաներ,
- ՀՀ կենտրոնական բանկի և միջազգային կազմակերպությունների կողմից հրապարակված տիպաբանություններով նկարագրված սխեմաներին համապատասխանող այլ իրավիճակներ:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ՖԴԿ-ն համագործակցել է իրավապահ մարմինների հետ ֆինանսական հետախուզության գործիքակազմով ստացված տվյալների արդյունավետ օգտագործումն ապահովելու նպատակով:

¹ 1 ծանուցմամբ ուղարկվել է մեկից ավելի ԿԳՀ-ների (շուրջ 120) հիման վրա վերլուծված տեղեկություններ:

Իրավապահ մարմիններից ստացված հարցումների հիման վրա ֆինանսական վերլուծություն իրականացելիս ՖԴԿ-ն հարցումներ է կատարել ՀՀ տարածքում գործող ֆինանսական հաստատություններին, ինչպես նաև, անհրաժեշտության դեպքում, օտարերկրյա ՖՀՄ-ներին:

Վերահսկողական միջոցառումներ

Հաշվետու ժամանակաշրջանում շարունակվել են վերահսկողական աշխատանքները, այդ թվում՝ ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի օրենսդրության պահանջների կատարումն ապահովելու նպատակով թիրախային ուսումնասիրությունները:

ՀՀ կենտրոնական բանկը վերահսկողություն իրականացնում է ֆինանսական վերահսկողության և լիզենզավորման դեպարտամենտի, իսկ պատժամիջոցների կիրառության փուլում նաև Իրավաբանական վարչության հետ համագործակցության միջոցով՝ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ, և ՖԴԿ-ի կողմից՝ հաշվետվություն տրամադրող այն անձանց նկատմամբ, որոնք չունեն վերահսկող մարմիններ:

Վերահսկողական միջոցառումների արդյունքում 21 **ֆինանսական հաստատությունների** (որոնցից 2-ը բանկ են, 3-ը՝ վարկային կազմակերպություն, 1-ը՝ վճարահաշվարկային կազմակերպություն, 15-ը՝ փոխանակման կետ) նկատմամբ կիրառվել են պատասխանատվության միջոցներ, որոնց վիճակագրությունը ներկայացվում է աղյուսակի տեսքով.

Ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ կիրառված պատասխանատվության միջոցները	
Բանկեր	• 2 բանկի նկատմամբ կիրառվել են նախազգուշացումներ և տուգանքներ՝ ընդհանուր 200 միլիոն ՀՀ դրամի չափով, • 2 բանկի ՆԴՄ ղեկավարների նկատմամբ կիրառվել են նախազգուշացումներ և տուգանքներ՝ 2 միլիոն ՀՀ դրամի չափով
Վարկային կազմակերպություններ	• 2 վարկային կազմակերպության նկատմամբ կիրառվել են նախազգուշացումներ և տուգանքներ՝ ընդհանուր 22,5 միլիոն ՀՀ դրամի չափով, • 1 վարկային կազմակերպության նկատմամբ կիրառվել է նախազգուշացում
Վճարահաշվարկային կազմակերպություններ	• 1 վճարահաշվարկային կազմակերպության նկատմամբ կիրառվել է նախազգուշացում և տուգանք՝ 500 հազար ՀՀ դրամի չափով

Փոխանակման կետեր	• 14 փոխանակման կետի նկատմամբ կիրառվել են նախազգուշացումներ, • 1 փոխանակման կետի գործունեությունը կասեցվել է է 6 ամիս ժամկետով
------------------	---

Ֆինանսական հաստատությունների կողմից օրենսդրության խախտումները հիմնականում վերաբերել են օրենսդրությամբ սահմանված այնպիսի պահանջների թերի կատարմանը կամ չկատարմանը, ինչպիսիք են կասկածելի գործարքի կամ գործարար հարաբերության չափանիշներին կամ տիպաբանություններին համապատասխանության դեպքերում գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը կասկածելի որակելը և ԿԳՀ տրամադրելու հարցը դիտարկելը, վերլուծությունների արդյունքները պատշաճ կերպով փաստաթղթավորելը և պահպանելը, լիազոր մարմնի կողմից տրված հանձնարարականների, այդ թվում՝ հաճախորդի պատշաճ ուսումնասիրության շրջանակներում կատարվող վերլուծությունների կառուցվածքի և բովանդակության, կանխիկով գործառնությունների համար սահմանված պահանջները, ԿԳՀ-ների բովանդակության առնչությամբ սահմանված պարտադիր պահանջները պահպանելը, ըստ ռիսկայնության՝ հաճախորդների դասակարգման գործընթացը իրականացնելը, ռիսկի դասով պայմանավորված հաճախորդի պատշաճ, այդ թվում՝ հավելյալ և ընթացիկ ուսումնասիրության միջոցառումներ իրականացնելը, դրամական փոխանցումների հետ կապված պարտականություններ կատարելը: **Ոչ ֆինանսական հաստատությունների** վերահսկողության արդյունքներով մեկ նոտարի նկատմամբ կիրառվել է պատասխանատվության միջոց՝ նախազգուշացման տեսքով, մեկ խաղատան կազմակերպչի նկատմամբ էլ կիրառվել է տուգանք:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՖԴԿ-ն ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի շրջանակներում համագործակցում է ինչպես օտարերկրյա ՖՀ-ների հետ, այնպես էլ ոլորտում մասնագիտացած միջազգային կազմակերպությունների հետ՝ տեղեկությունների փոխանակման, տարբեր աշխատանքային ծրագրերի իրականացման եղանակով: Ի դեմ ՖԴԿ-ի՝ ՀՀ-ն մասնակցում է ՓԼ/ԱՖ ոլորտում միջազգային ստանդարտներ մշակելու, տարբեր երկրների կողմից դրանց ներդրումն ու իրականացումը գնահատելու գործում ներգրավված միջազգային կազմակերպությունների ու կառույցների, այդ թվում՝ Եվրոպայի խորհրդի ՄԱՆԻՎԱԼ հանձնախմբի, ՖԱԹՖ-ի միջազգային համագործակցության ուսումնասիրությունների խմբի, ՖՀ-ների Էգմոնտ խմբի, ԵԽ Վարչակազմի կոնվենցիայի Կողմերի համաժողովի, Եվրասիական խմբի, ԱՊՀ ՖՀ-ների ղեկավարների խորհրդի աշխատանքներին:

ՄԱՆԻՎԱԼ հանձնախումբ

Հաշվետու ժամանակահատվածում ՖԴԿ-ն ՀՀ-ն ներկայացնող պատվիրակության կազմում մասնակցել է ՄԱՆԻՎԱԼ հանձնախմբի լիազումար նիստերին: ՖԴԿ-ի ներկայացուցիչը ներգրավված է եղել Լատվիայի ՖԱԹՖ-ի հանձնարարականներին համապատասխանության վեցերորդ փուլի գնահատման աշխատանքներում՝ որպես իրավապահ հարցերով գնահատող-փորձագետ:

Հաշվետու ժամանակահատվածում ՀՀ-ի ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի համակարգի վեցերորդ փուլի գնահատման գործընթացի շրջանակներում գնահատող խմբին են ներկայացվել տեխնիկական համապատասխանության հարցաշարը և արդյունավետության հարցաշարը, իսկ 2025 թվականի սեպտեմբերի 29-ից հոկտեմբերի 10-ը կայացել է գնահատող խմբի տեղում այցը:

Էզմոնտ խումբ

ՖԴԿ-ն շարունակել է Էզմոնտ խմբի անվտանգ տեղեկատվական ցանցի միջոցով տեղեկություններ փոխանակել օտարերկրյա ՖՀՄ-ների հետ: ՖԴԿ-ի պատվիրակությունը մասնակցել է Էզմոնտ խմբի աշխատանքային խմբերի հանդիպումներին, լիազումար նիստին, ինչպես նաև Էզմոնտ խմբի անդամ ՖՀՄ-ների ղեկավարների նիստին: ՖԴԿ-ի ներկայացուցիչը ներգրավված է եղել Էզմոնտ խմբի կողմից իրականացվող մի շարք ծրագրերում, այդ թվում՝ Էզմոնտ խմբի աջակցության և համապատասխանության գործընթացի վերանայման խմբի աշխատանքներում:

ԵԽ Վարչավայի կոնվենցիայի Կողմերի համաժողով

ԵԽ Վարչավայի կոնվենցիայի Կողմերի համաժողովի գործունեության շրջանակներում ՖԴԿ-ի ներկայացուցիչները մասնակցել են համաժողովի լիազումար նիստին և բյուրոյի հանդիպումներին: Լիազումար նիստի շրջանակներում քննարկվել են անդամ երկրների կողմից Կոնվենցիայի 25-րդ հոդվածի (բռնագանձված գույքը) վերաբերյալ թեմատիկ հաշվետվություններով վեր հանված բացերի առնչությամբ անդամ երկրների, այդ թվում՝ ՀՀ կողմից ձեռնարկված միջոցառումները, ինչի արդյունքում հաստատվել է, որ ՀՀ-ն համապատասխանում է Կոնվենցիայի 25-րդ հոդվածի պահանջներին:

ՖԱԹՖ-ի միջազգային համագործակցության ուսումնասիրությունների խումբ

Հաշվետու ժամանակահատվածում ՖԴԿ-ի ներկայացուցիչները ներգրավված են եղել ՖԱԹՖ-ի միջազգային համագործակցության ուսումնասիրությունների խմբի Եվրոպա-Եվրասիա համատեղ խմբի աշխատանքներում որպես Խորվաթիայի, Բուլղարիայի և Մոնակոյի ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի համակարգի առաջընթացի գնահատման հիմնական վերանայողներ:

Եվրասիական խումբ

Հաշվետու ժամանակահատվածում ՖԴԿ-ի ներկայացուցիչները ներգրավված են եղել Եվրասիական խմբի տարբեր հարցերով աշխատանքային խմբերում և մասնակցել են մի շարք քննարկումների:

ԱՊՀ ՖՀՄ-ների ղեկավարների խորհուրդ

ՖԴԿ-ի ներկայացուցիչները ներգրավված են եղել ԱՊՀ ՖՀՄ-ների ղեկավարների խորհրդի աշխատանքներում, որոնց շրջանակներում, ելնելով տարածաշրջանային զարգացումներից և դրանցից բխող հնարավոր ռիսկերը զսպելու անհրաժեշտությունից, քննարկվել են խորհրդի կազմում գործող աշխատանքային խմբերի շրջանակներում իրականացվող ծրագրերի բարելավմանը, ինչպես նաև նոր ծրագրերի մշակմանն ու իրագործմանը վերաբերող հարցեր:

Օտարերկրյա ՖՀՄ-ներ

ՖԴԿ-ն շարունակել է օտարերկրյա ՖՀՄ-ների հետ համագործակցությունը, որի շրջանակներում 2025թ. ընթացքում ստացել է 41 հարցում և 30 ծանուցում (տեղեկացում), ուղարկել 15 հարցում և 2 ծանուցում (տեղեկացում): ՖԴԿ-ի և օտարերկրյա ՖՀՄ-ների միջև կնքված փոխըմբռնման հուշագրերի ամբողջական ցանկը ներկայացված է Հավելված 4-ում:

ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀՀ ֆինանսական համակարգում կրիպտոակտիվների շրջանառության հետ կապված ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՂՏՖ ռիսկերի գնահատման շարունակականության ապահովման շրջանակներում իրականացվել է հերթական ոլորտային վերլուծությունը:

ՀՀ և մի շարք երկրների միջև ձևավորված երկկողմ տնտեսական և գործարար հարաբերությունների շրջանակներում իրականացվել են անդրսահմանային ֆինանսական հոսքերի և դրանցից բխող ՓԼ/ԱՖ ռիսկերի վերաբերյալ վերլուծություններ:

ՀՀ-ում ՓԼ/ԱՖ ռիսկերի ազգային գնահատման արդյունքների հիման վրա՝ իրականացվել է կանխիկ դրամական միջոցների անդրսահմանային տեղափոխման ռեպերի վերաբերյալ վերլուծություն:

Խարդախությունների տարատեսակ սխեմաների տարածմամբ պայմանավորված իրականացվել է ՀՀ-ում հիմնադրված ընկերությունների և դրանց աշխատակիցների միջոցով/օժանդակությամբ կատարվող հնարավոր ներդրումային խարդախությունների սխեմաների վերլուծություն:

ՀՀ-ում ՓԼ/ԱՖ ռիսկերի ազգային գնահատման արդյունքների հիման վրա՝ իրականացվել է ՀՀ-ում գործող դրամական փոխանցումներ իրականացնող վճարահաշվարկային կազմակերպությունների հաճախորդների վերլուծություն:

Իրականացված վերլուծությունների արդյունքները համապատասխան եզրահանգումներով տրամադրվել են շահագրգիռ կողմերին, մասնավորապես՝ հաշվետվություն տրամադրող անձանց, ինչպես նաև վերահսկող և իրավապահ մարմիններին՝ արդյունավետ և համաչափ գործողություններ իրականացնելու նպատակով:

Շարունակվել է ՓԼ/ԱՖ արդի և լայն կիրառություն գտած սխեմաների վերհանման հիման վրա տիպաբանությունների մշակումը, որոնցից են.

- Թմրամիջոցներից ստացված միջոցները կրիպտոակտիվների կիրառմամբ օրինականացնելու վերաբերյալ տիպաբանությունը,
- Երրորդ անձանց ուղղորդմամբ կատարվող փողերի լվացման տիպաբանությունը,
- Խարդախության արդյունքում ձևավորված միջոցների օրինականացման վերաբերյալ տիպաբանությունը:

ԱՅԼ ՆԱԽԱՁԵՐՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հաշվետու ժամանակահատվածում կատարվել են աշխատանքներ՝ ուղղված Ռեեստրի տեխնիկաճրագրային ապահովմանը և կարգավորումների հստակեցմանը:

ՀՀ տարածքում գործող բանկերին ուղղված շրջաբերական գրություններում ներառված պարզաբանումներից բխող կարգավորումները, ինչպես նաև

իրավաբանական անձանց վերաբերյալ լրացուցիչ տվյալները Ռեեստրում ներառելու անհրաժեշտությամբ պայմանավորված 2025 թվականի մարտի 11-ի ընդունվել է ՀՀ ԿԲ խորհրդի թիվ 30-Ն որոշումը: Իրականացվել են Ռեեստրում լրացուցիչ տվյալների ներառմանն ուղղված հավելյալ տեխնիկաձրագրային աշխատանքներ, ինչպես նաև մշակվել և գործարկվել է իրավաբանական անձանց բանկային հաշիվների պատկանելիության և վավերականության վերաբերյալ տվյալների հարցման նոր էլեկտրոնային ծառայություն, որին համակցվել է Հայաստանի ավտոապահովագրողների բյուրոն՝ ավտատրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասով վճարումների իրականացմանը նպաստելու նպատակով:

Հաշվետու ժամանակահատվածում ՖԴԿ-ն մշակել է «Իրական շահառուների վերաբերյալ տեղեկությունների ստույգությունն ապահովելուն ուղղված մեխանիզմների ներդրման վերաբերյալ» հայեցակարգը, որով սահմանված միջոցառումների իրականացման շրջանակներում նախատեսվում է կատարել համապատասխան իրավական ակտերի մշակման, ինչպես նաև տեխնիկաձրագրային աշխատանքներ:

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

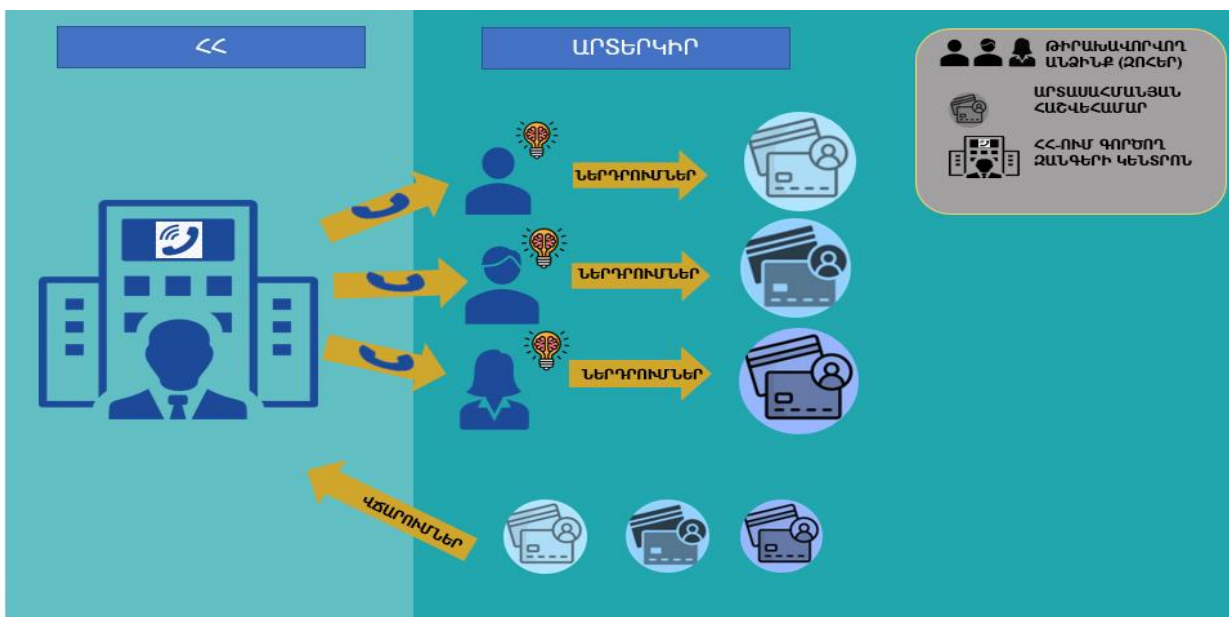
Հավելված 1. ՓԼ սխեմաներ

1. ՀՀ-ում հիմնադրված ընկերությունների և դրանց աշխատակիցների միջոցով/օժանդակությամբ կատարվող ներդրումային խարդախությունների արդյունքում ստացված գումարների օրինականացման սխեմա

Քայլերի նկարագրված հաջորդականությամբ ներկայացվող սխեմայում ներդրումային խարդախությունների իրագործմանը նպաստող գործառույթն իրականացվում է ՀՀ-ում հիմնադրված ընկերությունների և դրանց աշխատակիցների օժանդակությամբ՝ այսպես կոչված «զանգերի կենտրոնների» միջոցով, իսկ ձևավորված միջոցների շարժը և դրանց լվացմանն առնչվող ֆինանսական գործարքները հիմնականում իրականացվում են արտերկրում՝ ՀՀ բանկային համակարգից դուրս:

ՀՀ-ում գրանցված և որպես տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կամ մարքեթինգի ոլորտում գործունեություն ծավալող ընկերությունը բացում է գրասենյակ և աշխատանքի ընդունում օտար լեզուների իմացությամբ ՀՀ ռեզիդենտ և/կամ ոչ ռեզիդենտ անձանց: Սովորաբար դրանք լինում են նոր հիմնադրված ընկերություններ, որոնց գործունեությունը թափանցիկ չէ (չունեն կայքէջեր, գործունեության վերաբերյալ բովանդակային տեղեկություններ հնարավոր չէ գտնել, հասցեն պարբերաբար փոփոխվում է և այլն), իսկ փոխկապակցված ղեկավար անձանց և աշխատակիցների գործարար բնութագրերը չեն համապատասխանում ընկերության գործունեության տեսակին: Ընկերության աշխատակիցների հիմնական գործառույթը զանգերի միջոցով երրորդ երկրների քաղաքացիների թիրախավորումն է, մասնավորապես՝ վերջիններիս առաջարկվում է բարձր եկամտաբերությամբ ներդրումային ծառայություններ՝ ուղղորդելով «ներդրումային» միջոցները փոխանցել արտասահմանյան հաշվեհամարների: Հաջորդիվ, խաբերությամբ հավաքագրված միջոցների մի մասը, ՀՀ-ում գրանցված ընկերության ընթացիկ ծախսերը հոգալու, աշխատակիցների վարձատրությունն ապահովելու նպատակով արտասահմանից, այդ թվում՝ շինծու ընկերությունների միջոցով, փոխանցվում են ՀՀ՝ ընկերության հաշվեհամարին՝ իբր մատուցված ծառայությունների դիմաց վճարներ, իսկ մնացած գումարներն օրինականացվում են այլ երկրներում: Ընկերության բանկային հաշիվներով, որպես կանոն, այլ գործարքներ չեն իրականացվում:

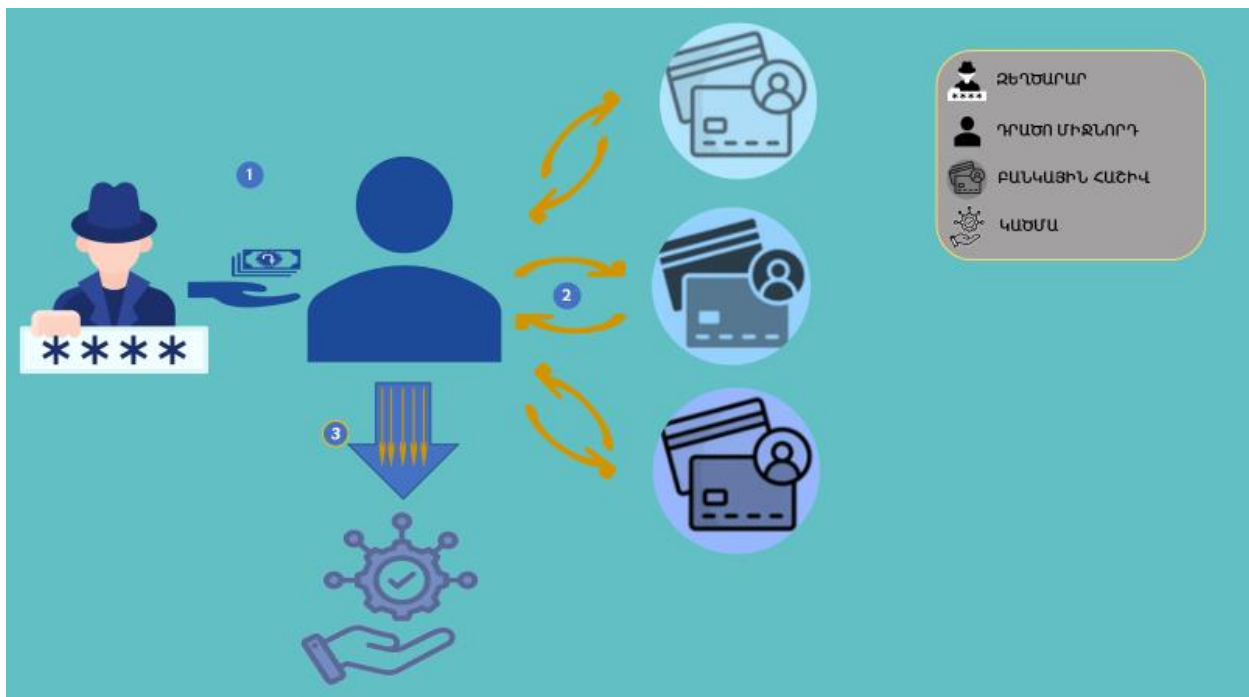
Ստորև ներկայացվում է փողերի լվացման ենթադրյալ սխեմայի գծապատկերը.

2. Երրորդ անձանց ուղղորդմամբ բացված հաշիվների միջոցով կատարվող փողերի լվացման սխեմա

Սխեմայի ընդհանուր տրամաբանությունը և քայլերի հաջորդականությունը հետևյալն է. հանցավոր սխեմայի կազմակերպիչները, ովքեր առավել հաճախ գործում են արտերկրից, համացանցի միջոցով ՀՀ քաղաքացիներին, այսպես կոչված «դրածո միջնորդներին» առաջարկում են բացել բանկային, քարտային հաշիվներ, էլեկտրոնային դրամապանակներ և որոշակի միջնորդավճարի դիմաց տրամադրել դրանց հեռակառավարման առցանց հասանելիությունը (օգտանուն, գաղտնաբառ): Ընդ որում, դրածո միջնորդների հավաքագրման ձևերը բազմազան են, առավել հաճախ կատարվում են համացանցով աշխատանք առաջարկելու միջոցով, թիրախավորում սոցիալապես անապահով, ցածր ֆինանսական գրագիտությամբ անձանց՝ գայթակղելով բարձր վարձատրությամբ, կարճ ժամանակահատվածում արագ հարստանալու, բարձր եկամտաբերությամբ ներդրումների կամ այլ անիրատեսական և մտացածին խոստումներով: Հաջորդիվ, կազմակերպիչները հասանելիություն ստացած հաշիվներով համեմատաբար կարճ ժամանակահատվածում կատարում են միմյանց հաջորդող, հիմնականում փոքր գումարներով բազմաթիվ գործարքներ՝ ստացումներ և փոխանցումներ տարբեր անձանց/հաշիվների, այդպիսով շրջանառելով նախորդիվ տարատեսակ առերևույթ հանցագործությունների, այդ թվում համացանցի միջոցով խարդախությունների արդյունքում ձևավորված ապօրինի ծագման ֆինանսական միջոցներ: Հանցավոր ճանապարհով ստացված միջոցներին օրինական տեսք հաղորդելու նպատակով, ի վերջո, դրանք հիմնականում փոխակերպվում են կրիպտոակտիվների:

Ստորև ներկայացվում է ենթադրյալ փողերի լվացման սխեմայի գծապատկերը.

Հավելված 2. Հաշվետվություն տրամադրող անձինք և ներկայացված հաշվետվությունները

Հաշվետվություն տրամադրող անձի տեսակը	ՖԴԿ-ում հաշվառված քանակը	Ներկայացված հաշվետվությունները	
		ՊՏԵԳ	ԿԳՀ
<u>Ֆինանսական հաստատություններ</u>			
Բանկեր	17	969730	284
Վարկային կազմակերպություններ	45	15560	10
Արտարժույթի առուվաճառքի գործունեություն իրականացնող անձինք	183	16963	-
Դրամական (փողային) փոխանցումներ իրականացնող լիցենզավորված անձինք	13	38	8
Ներդրումային ընկերություններ	23	111727	8
Ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչներ	6	50	-
Ապահովագրական (ներառյալ՝ վերաապահովագրական) ընկերություններ	9	-	1
Ապահովագրական (ներառյալ՝ վերաապահովագրական) միջնորդային գործունեություն իրականացնող անձինք	3	-	-
Կորպորատիվ ներդրումային ֆոնդեր	2	-	-
ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից լիցենզավորված կառավարիչ չունեցող ոչ հրապարակային պայմանագրային ներդրումային ֆոնդեր	100	283	-
Գրավատներ	51	426	-
<u>Ոչ ֆինանսական հաստատություններ</u>			
Ռիելթորական գործունեություն իրականացնող անձինք	25	-	-
Նոտարներ	121	20072	18
Փաստաբաններ	1495	-	-
Իրավաբանական ծառայություններ մատուցող անհատ ձեռնարկատերեր և իրավաբանական անձինք	19		
Անհատ ձեռնարկատեր հաշվապահներ և հաշվապահական գործունեություն իրականացնող իրավաբանական անձինք	27	-	-
Աուդիտորներ և աուդիտորական կազմակերպություններ	3	-	-
Թանկարժեք մետաղների դիլերներ	5	-	-
Թանկարժեք քարերի դիլերներ	5	-	-
Արվեստի գործերի դիլերներ	-	-	-
Խաղատների կազմակերպիչներ	5	-	-
Շահումով խաղերի կազմակերպիչներ	1	-	-
Վիճակախաղերի կազմակերպիչներ	3	269	3
Ինտերնետ շահումով խաղերի կազմակերպիչներ	4	30018	22
Հավատարմագրային կառավարման և իրավաբանական անձանց գրանցման ծառայություններ մատուցող անձինք	-	-	-
<u>Այլ հաշվետու անձինք²</u>	4	563	
Ընդամենը	2169	1165699	

² Վարկային բյուրո, Իրավաբանական անձանց գրանցող պետական մարմին (պետական ռեգիստր), Անշարժ գույքի պետական միասնական կադաստր վարող լիազորված մարմին, ՀՀ Կենտրոնական դեպոզիտարիա

Հավելված 3. Ուսուցումներ

Թեմա	Մասնակիցներ
2021-2023թթ. ՀՀ-ում ՓԼ/ԱՖ և ՋՈՂ ՏՖ ռիսկերի ազգային գնահատման արդյունքների ներկայացում	Ֆինանսական և ոչ ֆինանսական հաստատություններ, վերջինների վերահսկող մարմիններ, ոչ առևտրային կազմակերպություններ, ՀՀ պետական կառույցներ, այդ թվում՝ իրավապահ և դատական մարմինների, ԿԲ մի շարք ստորաբաժանումներ, ՖԴԿ
ՓԼ/ԱՖ սպառնալիքները, տիպաբանությունները և համապատասխանության պահանջները • ՓԼ/ԱՖ կանխարգելում, ռիսկահենք մոտեցման կանոններ • ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ազգային իրավական համակարգը և ՆՈՖԳՏՄ-ների հաշվետվողականությունը • ՆՈՖԳՏՄ-ների պարտավորությունները ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի համակարգում • Հաճախորդների պատշաճ ուսումնասիրությունը • ՓԼ/ԱՖ ռիսկերի ազգային գնահատումը	Խաղատներ, շահումով խաղերի, ներառյալ՝ ինտերնետ շահումով խաղերի, վիճակախաղերի կազմակերպիչներ, իրավաբանական ծառայություններ մատուցող անձինք, ռիելթորական գործունեություն իրականացնող անձինք, նորտարներ, ՖԴԿ
Ոչ ֆինանսական հարվածի ռիսկահենք վերահսկողության կարարելագործում • Ռիսկահենք մոտեցման կանոնները • Միջազգային պահանջները • Վերահսկողական ռազմավարություն • ՆՈՖԳՏՄ-ների՝ ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ռիսկահենք վերահսկողության առանձնահատկությունները • Տեղում և հեռահար վերահսկողության իրականացումը	ՀՀ արդարադատության նախարարություն, ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտե, ՖԴԿ, ՀՀ փաստաբանների պալատ, ՀՀ աուդիտորների և փորձագետ հաշվապահների պալատ

Հավելված 4. Գործընկերների հետ կնքված համաձայնագրերը

ՖԴԿ-ի և ներպետական իրավասու մարմինների միջև կնքված փոխըմբռնման համաձայնագրեր

Իրավապահ մարմիններ

- ՀՀ դատախազություն (վերակնքված՝ 28.11.2016թ.)
- ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայություն (վերակնքված՝ 25.02.2025թ.)
- ՀՀ ոստիկանություն (վերակնքված՝ 31.07.2025թ.)
- ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտե (վերակնքված՝ 25.09.2017թ.)
- ՀՀ քննչական կոմիտե (վերակնքված՝ 14.08.2025թ.)
- ՀՀ հակակոռուպցիոն կոմիտե (վերակնքված՝ 18.08.2025թ.)

Այլ իրավասու մարմիններ

- ՀՀ արդարադատության ակադեմիա (կնքված՝ 12.11.2016թ.)
- ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն (կնքված՝ 19.01.2017թ.)
- ՀՀ ֆինանսների նախարարություն (կնքված՝ 10.10.2017թ.)
- ՀՀ կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով (կնքված՝ 18.09.2020թ.)

ՖԴԿ-ի և օտարերկրյա ՖՀՄ-ների միջև կնքված փոխըմբռնման հուշագրեր

Երկիր	Ամսաթիվ	Երկիր	Ամսաթիվ
 Ավստրալիա	26.08.2009թ.	 Ղրղզստան	19.02.2014թ.
 ԱՄԷ	28.05.2009թ.	 Ճապոնիա	29.10.2012թ.
 Բելառուս	04.02.2008թ.	 Մակեդոնիա	13.07.2011թ.
 Բերմուդա	21.10.2009թ.	 Միացյալ Թագավորություն	27.09.2012թ.
 Թաիլանդ	29.11.2010թ.	 Մոլդովա	12.07.2011թ.
 Թայվան	12.07.2011թ.	 Մոնտենեգրո	12.07.2011թ.
 Թուրքմենստան	24.10.2017թ.	 Չինաստան	08.06.2011թ.
 Իսրայել	03.11.2011թ.	 Պանամա	03.07.2013թ.
 Իրան	26.05.2010թ.	 Ռումինիա	27.05.2009թ.
 Լատվիա	28.10.2017թ.	 Ռուսաստան	09.06.2015թ.
 Լեհաստան	22.09.2009թ.	 Սան Մարինո	15.03.2010թ.
 Լիխտենշտեյն	04.06.2014թ.	 Սաուդյան Արաբիա	12.07.2011թ.
 Խորվաթիա	11.07.2012թ.	 Սերբիա	12.07.2011թ.
 Կանադա	21.12.2009թ.	 Վատիկան	14.04.2017թ.
 Կիպրոս	11.07.2012թ.	 Վրաստան	26.02.2008թ.
 Հարավաֆրիկյան Հանրապետություն	22.05.2009թ.	 Տաջիկստան	19.05.2011թ.
 Հունաստան	22.02.2021թ.	 Ուզբեկստան	04.10.2023թ.
 Ղազախստան	11.11.2015թ.	 Ուկրաինա	13.03.2008թ.